

tem se nekateri pisatelji še dandanes držé Aventinove trditve. Mnogim je ta Vratislavium sedanji Požun ob Donavi. Boj pri Požunu leta 907. straši po nemških, slovenskih in drugih knjigah. Omenjajo ga med drugim Starè (Občna zgodovina, III. 90 in 700), Muchar (IV, 246), Valvasor (IV, 265), Gfrörer (Gesch. der Carolinger, II, 435), Schönleben (Ann. Carn., 478), Megiser (str. 617, kjer je tudi njegova trditev, da je bil tudi koroški nadvojvoda Eberhard zraven) in drugi. Richter (v Hormayerjevem Archivu, XIII, 485 in XVI, 575) misli, da so omenjeni Vratislavium spodnještajerske Braslovče (Fraslau), nekateri drugi pa, da je Vratislava (Breslau) na Šleskem.

Nekateri pisatelji govoré po svojih knjigah tudi o takih madjarskih napadih, o katerih pravi viri popolnoma molčé. Naj jih nekoliko naštejemo.

K l e t u 8 8 9. — Megiser pripoveduje (str. 600, 601), da so Ogri takrat prišli na Koroško. Ondotni nadvojvoda jim je moral dati veliko odkupnino, da so zopet zapustili deželo. (Vse to je izmišljeno.)

K l e t u 8 9 3. pripoveduje Schönleben (str. 464), da so Ogri takrat najbrže skozi Kranjsko pridrli v Furlanijo. Oglejski patriarh Friderik (vladal od 901 – 922) jih je s pomočjo kranjskih in koroških čet pre-

magal. Isto trdi tudi Valvasor (IV, 261). Na drugem mestu (IIIa, 192) pa omenja ta pisatelj, da so Ogri v rečenem letu prihrumeli na Koroško in Kranjsko. (Vse skupaj neresnično. Leta 893. je v Ogleju vladal patrijarh Valpert.)

K l e t u 9 0 0. navajata Schönleben (stran 470) in Valvasor (IIIa, 193 in IV, 262), da so razsajali Ogri po Štajerskem, Koroškem in Kranjskem. Nato so šli v Italijo. (To se iz ohranjenih zgodovinskih virov ne dá dokazati.)

O napadu Madjarov v Karantanijo, ki je bil leta 901., pripoveduje Valvasor (IIIa, 193) tako, da so prišli tje kaj leta 901., a premagani so bili še le na veliko soboto leta 902. (Mi temu ne moremo pritrditi.)

Tu in tam Schönleben in Valvasor ne postavljata madjarskih navalov v prava leta. Iste napake nahajamo tudi pri nekaterih drugih pisateljih.

Te opazke naj zadoščajo. Treba je, da znamo po knjigah, v katerih se opisuje zgodovina naših prednikov, ločiti izmišljene stvari od pravih zgodovinskih podatkov. Tudi bi bilo koristno, da bi zbrali vse znane zgodovinske vire, ki nam pojasnujejo našo preteklost, ter jih potem uporabili tako, kakor bi to zahtevala njih vrednost in zanesljivost.

Pa zašumelo . . .

V daljo megleno
tožno je zrla,
brez govorice
solzo raz lice
rožno utrla.

Pa zašumelo
v pisani travi
vse je po cvetju
o mladoletju
in o ljubavi.

Pa je zapela
tičica v hosti
temnozeleni
o izgubljeni
zlati prostosti.

Leo Levič.